

Talepapir vedr. foretræde for Folketingets Fødevareudvalg den 18. marts, 2015, vedr. lovforslaget om landbrugets fond, Per Kølster, Økologisk Landsforening, sammen med Lars Hvidtfeldt, L+F.

Tak også herfra for muligheden for foretræde. Det er særligt vigtigt for mig at understrege:

At vi deler ministerens og regeringens mål om at fondene skal understøtte 1) samfundsmål om bedre miljø, klima, dyrevelfærd og konkurrencedygtighed. Og vi er meget optaget af at fondene også understøtter regeringens, og den tidligere regerings 2) mål om en fordobling af det økologiske areal i Danmark.

Men vi fortrak klart - ligesom stort set alle andre erhvervs- og offentlige aktører - en anden model end at fondene lægges under NaturErhvervsStyrelsen. Vi fornemmer faktisk en åbenhed bredt i landbruget i forhold til andre modeller, også hvor fonde får et juridisk uafhængigt sekretariat og øget repræsentation af andre offentlige interesser.

Vi kvitterer naturligvis **meget** for formuleringer i departementets notatet (4. februar d.å.) om sekretariatsbetjening om en **enkel administration, at der ikke lægges op til ændringer i administrative praksis, og at spørgsmål om ratebetaling og overheads overlades til fondsbestyrelserne**. Det er vigtigt fordi den nuværende praksis i NaturErhvervsstyrelsen (med ingen eller lav overheads, med afvisning af udgifter under 1000 kr., og med betaling langt efter afholdelse af udgifter) gør det nærmest umuligt for mindre ansøgere at være med.

Vi er **rigtigt** glade for, at der har været en støtte under NaturErhvervsstyrelsen til bl.a. økologisk eksportfremme, faglige projekter der udvikler økologisk landbrugspraksis, og som spreder nye viden om økologi. Men min egen organisation har betalt mange renter, og en del dyre lærepenge pga skiftende administrativ praksis og krav, der indføres også med tilbagevirkende kraft, hvor vi ingen chancer har for at undgå tab af tid og penge. En situation som hverken vi eller NaturErhvervsStyrelsen er glade for. Disse problemer skyldes især EU krav

Jeg vil gå så langt som til at sige at ministerens intention med sekretariatsbetjening i NaturErhverv, dvs at løsrive fondene fra den store aktør i landbruget, omvendt kan cementere netop større organisationers fordele. Det er fordi NaturErhvervs administrative praksis idag gør det vanskeligt for mindre organisationer at være med. Det er ofte for svært, for usikkert, og for dyrt.

Vi har i Økologisk Landsforening regnet på hvad konsekvensen vil være, hvis foreningens landbrugsfaglige og afsætningsfremmende aktiviteter og som i dag støttes under promilleafgiftsfonde og Fonden for Økologiske landbrug, blev udsat for den nuværende udbetalings praksis i NaturErhvervsstyrelsen, hvor udgifter dækkes først lang tid efter de er afholdt. Det vil give rente udgifter hos os på 800.000 kr. årligt. Det er rigtig mange penge. Og jeg kan lige så godt sige det som det er: mange af de aktiviteter der udvikler nye

løsninger for dyrevelfærd, miljø, klima og vigtige indsatser for økologisk markedsfremme, eksportfremme mm vil ikke blive lavet.

Vi har også oplevet meget lange sagsbehandlingstider i NaturErhverv, i modsætning til fondene, hvor sagsbehandlingstiden er meget kort. Det er vigtigt i landbrugsfaglige og markeds-mæssige indsatser, fordi aktiviteter der involvere levende planter og dyr kan være uforudsigelige, og kræve tilpasning af projekter, for at man kan nå i mål. Markedsforhold er også dynamiske, og det kræver en manøvre dygtighed med muligheder for hurtige projektændringer.

Vi hører en klar intention fra styrelsen og ministeriet om en effektiv fondsadministration. Men vi er utrygge med modellen med administration i NaturErhverv, for selv om styrelsen og ministeriet **selv** ikke lægger op til ændring i forhold til den administrative praksis i fondene idag, så er der en reel fare for at rigsrevisionen kræver ændringer, som skaber usikkerhed hos mange aktører om, hvorvidt de tør søge i fondene. Rigsrevisionens mulige krav bør som minimum afklares før lovforslaget gennemføres, hvis I vil skabe sikkerhed for at fondens vigtige arbejde ikke undermineres.

Endelig vil jeg sige at der har været en lang kamp over de sidste 20 år for at bl.a. promilleafgiftsfonden støtter økologiske videns-, forsøgs- og markedsindsatser. Vi er bekymret for fremtiden for de indsatser, og efterlyser klar forsikringer om at lovforslaget ikke medfører en svækkelse eller besværliggørelse af den økologiske udviklingsindsats.